

یادداشت

راه‌اندازی کلینیک ترک رانت‌خواری ضروری‌تر است

۵۳۳

ادامه از صفحه اول

نکند، ممکن است چنین بلایي سر خود و همراهانش بیاورد. بسیاری از رانندگان جوان و کم‌تجربه با دیدن این صحنه و تجسم آن، عبرت گرفته و از ماجراجویی دست برمی‌دارند.

حال برای لحظه‌ای تصور کنید در ابتدای جاده رانت‌خواری عاقبت کار یک رانت‌خوار را برای کسانی که وسوسه شده و به‌تازگی به فکر استفاده از رانت‌ها افتاده‌اند، به نمایش بگذاریم. به‌عنوان نمونه آنان متوجه شوند که وقتی فلان فرد متنفذ یک زمین ارزشمند در شمال تهران را با قیمتی اندک به خودش می‌فروشد و سند می‌زند، در هر پست و مقامی که باشد، جایگاه خود را از دست داده و حذف می‌شود زیرا او و حتی بزرگ‌تر از او هم در مقابل قانون یکسان هستند. این تازه‌رانت‌خوار دیگر جرئت نمی‌کند به اموال عمومی به‌اصطلاح دست‌درازی کند و ناخنک بزند.

وقتی او ببیند فلان جوان به‌دوران‌رسیده که با کمترین دارایی موروثی خانوادگی از پدر و اجدادش، با لطیف‌الحیل چندین کشتی اقیانوس‌پیما را به عقد خود درآورده است، در محکمه عدل‌گستر بدون کوچک‌ترین امتیازی نسبت به عموم شهروندان حاضر شده و به ابهامات موجود درباره شیوه کسب ثروت نجومی پاسخ می‌دهد و اگر پاسخ قانع‌کننده‌ای نداشته باشد، در معرض خطر توقیف اموال و حتی تنبیه قانونی قرار می‌گیرد. حساب کار دستش خواهد آمد.

وقتی او ببیند فلان فرد متنفذ که یک شرکت تولیدی باارزشی به بلندای قله‌ تفتان را با کمترین قیمت تملک کرده و حتی اقساط آن را هم به‌درستی نپرداخته، بعد از فاش‌شدن پرونده ملزم به پاسخ‌گویی می‌شود و باید مانند هر شهروند عادی برای پاسخ‌دادن به پرسش‌های مسئول ذی‌ربط به دادسرای فلان شهر دورافتاده احضار شود و در مقابل آن مقام قضائی جوان که هم‌سن نوه اوست، با احترام تمام بنشیند و بدون اجازه او شروع به صحبت نکند، یاد خواهد گرفت که نباید با حیثیت خانوادگی خود بازی کرده و در میدان ثروت‌اندوزی الگوی «رفتر پخرطُر» را در پیش گیرد.

وقتی او ببیند فردی که بر فلان صندلی مهم تکیه زده، به‌صرف مطرح‌شدن شایعاتی درباره رفتار مالی خود و بستگانش از طرف یک دادیار احضار شده و حتی به مخیله‌اش خطور نمی‌کند که آن مسئول جوان را تهدید کرده و از عواقب خطرناک چنین احضار گستاخانه‌ای اندیشناکش کند، در خواهد یافت که رانت‌خواری باری کج است که در این سرزمین هرگز به مقصد نخواهد رسید.

اما واقعیت این است که شرایط جامعه ما با آنچه گفته شد، متفاوت است و به بیان دیگر مقدمات راه‌اندازی کلینیک ترک رانت‌خواری حداقل در زمان حاضر فراهم نیست. گفتنی است که به روایت رسانه ملی در سریالی که چندی پیش درباره شبکه‌های فساد پخش شد (و البته ایرادات جدی داشت که بماند)، سردم‌اران فساد چنان قدرتی به هم زده‌اند که قاضی پرونده را حذف فیزیکی می‌کنند.

ازاین‌رو در گام اول لازم است برخورد با پرونده‌های فساد و شبهات مطرح‌شده در میدان فساد را اصلاح کنیم تا بتوانیم کارنامه‌ای درخشان از رانت‌ستیزی و عدالت‌گستری را به مراجعه‌کنندگان کلینیک نشان دهیم. در نبود این کارنامه درخشان گویی به جای قراردادن لاشه متلاشی‌شده خودرو بر روی آن سکوی کذایی، یک خودروی مناسب مسابقات فرمول یک و راننده پرفیس‌وافتاده‌اش درحالی‌که جام قهرمانی را بالای سر برده، در معرض نمایش گذاشته‌ایم که به رانندگان جوان پیام می‌دهد عاقبت بی‌اعتنایی به قانون و ارزش‌های اخلاقی، برنده‌شدن در میدان ثروت‌اندوزی است! اما نکته آخر اینکه اگر موقعیت برای راه‌اندازی کلینیک‌های ترک رانت‌خواری فراهم شود، دریافت‌کنندگان مجوز راه‌اندازی این کلینیک‌ها برخلاف کلینیک‌های ترک بی‌جایی از رانت استفاده بی‌حساب‌و‌کتاب از بودجه عمومی برخوردار خواهند بود و بدون اتکا به اموال عمومی از سوی سازمان‌های مردم‌نهاد فعال در میدان فسادستیزی اداره خواهند شد.

با سردشدن هوا در اروپا و نزدیک شدن زمستان، روسیه باز هم برای فشار به متحدان اروپایی اوکراین به سلاح انرژی متوسل شد. اینترفاکس روسیه به نقل از داده‌های اپراتورهای خطوط لوله گاز اروپایی گزارش داد که اگرچه میزان صادرات گاز روسیه از طریق اوکراین ثابت است، اما شرکت انرژی اتریش دیگر جزء دریافت‌کنندگان این محموله انرژی نیست.

گازپروم، شرکت تولیدکننده گاز روسیه اعلام کرد روز گذشته نیز مانند روز جمعه ۴۲.۴ میلیون مترمکعب گاز را از طریق اوکراین به اروپا ارسال خواهد کرد. اما داده‌های موجود نشان می‌دهند مسیر انتقال این گاز به اتریش بسته شده است و اکنون تنها دو کشور اروپایی گاز روسیه را دریافت می‌کنند. به گزارش رویترز، شرکت گاز اتریش تا پیش از این حدود ۴۰ درصد از جریان گاز انتقالی از روسیه به اوکراین را دریافت می‌کرد که معادل ۱۷ میلیون مترمکعب در روز بود، اما حالا مشخص نیست که آیا این جریان‌ها به مسیره‌ای دیگری هدایت شده‌اند یا نه.

روسیه روز جمعه به اتریش اطلاع داده بود از ساعات پنج‌امداد به وقت گرینویچ در روز شنبه، تحویل گاز به این کشور از طریق اوکراین را متوقف خواهد کرد که این اقدام به معنای توقف آخرین جریان‌های صادرات گاز مسکو به این کشور اروپایی است.

توقف عرضه گاز روسیه به اتریش، پس از حکم دآوری اتاق بازرگانی بین‌المللی رخ می‌دهد که بر اساس آن اواموی، شرکت انرژی اتریش، مبلغی معادل ۲۳۰ میلیون یورو در یک اختلاف قراردادی از گازپروم روسیه طلبکار شد. اواموی هم اعلام کرد تا زمانی که به اندازه مبلغ مورد نظر گاز دریافت نکند، پرداختی به گازپروم نخواهد داشت. بر اساس گزارش نوره کوسلر، وزیر انرژی اتریش، در دسامبر ۲۰۲۲ حدود ۹۸ درصد از گاز طبیعی مورد نیاز اتریش از روسیه تأمین می‌شد.

قرارداد پنج‌ساله فعلی روسیه با اوکراین در پایان سال جاری میلادی به اتمام می‌رسد و کی‌یف بارها اعلام کرده است در شرایط فعلی و به دلیل ادامه جنگ قصد ندارد آن را تمدید کند. تعلیق صادرات گاز به اتریش که بزرگ‌ترین دریافت‌کننده گاز از طریق اوکراین است، به این معناست که

با فرارسیدن زمستان، روسیه باز هم سلاح انرژی را علیه اروپا به کار گرفت

بازی تکراری پوتین

روسیه اکنون تنها به مجارستان و اسلواکی گاز ارسال می‌کند که در مورد مجارستان نیز جریان گازی از طریق خط لوله‌ای که عمدتا در خاک ترکیه قرار دارد، تأمین می‌شود. پیش از حمله نظامی روسیه و اعزام هزاران نیروی نظامی به اوکراین در سال ۲۰۲۲، روسیه ۴۰ درصد از نیازهای گازی اتحادیه اروپا را تأمین می‌کرد. روسیه در سال ۲۰۲۳ تنها حدود ۱۵ میلیارد مترمکعب گاز از طریق اوکراین به اروپا ارسال کرد که معادل حدود هشت درصد از صادرات گاز روسیه به اروپا در سال‌های ۲۰۱۸-۲۰۱۹ بود.

طبق گزارش آژانس بین‌المللی انرژی، در سال ۲۰۲۳ مسیر انتقال گاز اوکراین ۶۵ درصد از تقاضای گازی اتریش و همسایگان شرقی آن یعنی مجارستان و اسلواکی را تأمین کرده است. با این حال اینک وین مدعی شده است با قطع تأمین گاز از سوی تأمین‌کننده اصلی، می‌تواند با استفاده از ذخایر و منابع انرژی جایگزین از پس این چالش برآید. شرکت انرژی اتریش افزود که انتظار این وضعیت را داشته و تأمین گاز این کشور را از طریق واردات از آلمان، ایتالیا و هلند ادامه خواهد داد.

کارل نهامر، صدراعظم اتریش نیز در این زمینه تأکید کرد که کشورش منابع سوخت جایگزین را به اندازه کافی در اختیار دارد و اطمینان داد: «هیچ‌کس در سرما نخواهد ماند، چون تأمین گاز تضمین شده است. مخازن ذخیره گاز ما پر هستند و ظرفیت کافی برای تأمین گاز از مناطق دیگر را داریم. ما اجازه نمی‌دهیم در این ماجرا تحت فشار قرار بگیریم و تسلیم شویم.»

نهامر همچنین گازپروم را متهم کرد که در چندین مورد تعهداتش را نقض کرده است تا از این طریق بر اتریش، به خاطر حمایت از تحریم‌های اتحادیه اروپا علیه روسیه، فشار وارد کند. روابط انرژی اتریش با روسیه به دوران جنگ سرد بازمی‌گردد. این کشور یکی از نخستین کشورهای اروپای غربی بود که در سال ۱۹۶۸ واردات گاز از اتحاد جماهیر شوروی را آغاز کرد.

در همین حال، اولاف شولتز، صدراعظم آلمان در اولین تماس تلفنی با ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه طی حدود دو سال اخیر، از او خواست که نیروهایش را از اوکراین خارج کند و به جنگ پایان دهد.

به گزارش بخش آلمانی اپک‌تایمز، شولتز در این گفت‌وگوی تلفنی بر «اراده محکم» آلمان برای حمایت از اوکراین «تا زمانی که نیاز باشد» تأکید کرد. او افزود که اعزام سربازان کره شمالی به روسیه برای جنگ با اوکراین، باعث تشدید جنگ و گسترش درگیری‌ها خواهد شد. آلمان در طول دو سال جنگ در اوکراین، بعد از ایالات متحده بزرگ‌ترین دولت حامی اوکراین در جنگ با روسیه بوده است.

گفت‌وگوی صدراعظم آلمان با پوتین، بعد از دو سال قطع ارتباط تلفنی با مسکو و چند روز بعد از تماس تلفنی با دونالد ترامپ، صورت گرفته است. او هفته گذشته در تماس تلفنی با دونالد ترامپ رئیس‌جمهور منتخب آمریکا بر تداوم تلاش‌ها برای بازگشت صلح به اروپا و همکاری‌های دو جانبه توافق کرد. اخیرا کرملین پیش‌شرط‌هایی را برای مذاکره درباره پایان جنگ در اوکراین تعیین کرده است که پوتین در این گفت‌وگو به آنها اشاره کرد. ولادیمیر پوتین در این تماس تلفنی گفت که توافق برای پایان‌دادن به جنگ در اوکراین باید منعکس‌کننده «واقعیت‌های سرزمینی جدید» باشد. این توافق باید منافع امنیتی روسیه را در نظر بگیرد و به علل واقعی بروز این جنگ بپردازد.

منابع دولت آلمان گفته‌اند شولتز و پوتین توافق کرده‌اند که تماس‌هایشان ادامه یابد. همچنین دولت آلمان نیز متحدان، رهبران اتحادیه اروپا و ناتو را در جریان موارد مطرح‌شده در این گفت‌وگو قرار می‌دهد. شولتز پیش از گفت‌وگو با پوتین با زلنسکی، رئیس‌جمهور اوکراین نیز گفت‌وگو تلفنی داشت.

بر اساس این گزارش، وضعیت جنگ در اوکراین در ماه‌های گذشته به ضرر اوکراین بوده است. نیروهای روسیه در شرق اوکراین و در منطقه دونتسک در حال پیشروی هستند و خبرهای متعددی از تصرف شهرهای این منطقه منتشر می‌شود. کی‌یف از متحدان غربی درخواست حمایت نظامی بیشتری کرده و تأیید کرده است که نیروهای اوکراین در شرق این کشور با وضعیت دشواری روبه‌رو هستند. اوکرایین از زمان آغاز جنگ در فوریه ۲۰۲۲ تاکنون بیش از صد میلیارد دلار آمریکا از متحدان خود دریافت کرده است. دونالد ترامپ وعده داده است که به جنگ در اوکراین پایان می‌دهد.

دوره دوم ترامپ و آنچه در انتظار چین است

آنتونیوگراسفو

استاد دانشگاه شانگهای و تحلیلگر اقتصاد چین

۲۰۰۷ تریلیون دلار برآورد کرد. این در حالی است که بدهی شرکت‌ها حدود ۲۵۰ تریلیون یوان یا ۴۸.۷۶ تریلیون دلار بوده است. با توجه به تولید ناخالص داخلی ۱۸.۲ تریلیون دلاری چین، بدهی این کشور سه برابر بیشتر از اندازه اقتصاد آن است. شنی‌جین‌ینگ، رهبر حزب کمونیست چین، تدابیر محرک قابل توجهی را با تمرکز بر بازار ناسامان املاک، بدهی دولت‌های محلی و کاهش نرخ بهره اتخاذ کرده است. تدابیر کلیدی او شامل کاهش نرخ بهره وام مسکن، تریزق نقدینگی برای افزایش تسهیلات و رونمایی از طرح ۱.۴ تریلیون دلاری برای کاهش بار بدهی دولت‌های محلی هستند. این تدابیر تا حدی مؤثر بوده‌اند، اما تأثیر چندانی بر افزایش خرج‌کرد مصرف‌کنندگان نداشته‌اند.

خرج‌کرد خانوارها بر حسب تولید ناخالص داخلی زیر ۴۰ درصد است که حدود ۲۰ درصد کمتر از میانگین جهانی است؛ وضعیتي که از تلاش بی‌وقفه شی برای تغییر الگوی اقتصاد چین از حالت صادرات‌محور به حالت خدمات‌محور و مصرف‌محور حکایت دارد.

شنی به‌رغم اهداف خود مجبور شد برای حمایت از اقتصاد پساکووید، یک بار دیگر به تولید و صادرات روی بیاورد، اما این راهبرد کارآمد نیست. یوان درحال حاضر نسبت به زمان شروع جنگ تجاری ۱۰ درصدضعیف‌تر است که دست حزب کمونیست چین را برای کاهش بیشتر ارزش پول و ترویج صادرات می‌بندد. تحلیلگران به‌طور کلی بر این عقیده‌اند که چالش‌های اقتصادی چین ساختاری بوده و از سالخوردگی جمعیت، بدهی هنگفت بخش املاک و دولت‌های محلی و کاهش سرمایه‌گذاری نشئت می‌گیرند. با توجه به این مسائل ریشه‌دار، بیشتر کارشناسان پیش‌بینی می‌کنند چین به هدف رشد پنج‌درصدی خود نخواهد رسید.

گزارش

فساد گسترده

مانع بازسازی اوکراین

فساد اداری و دولتی مدیران محلی در اوکراین و درخواست‌های آنها برای دریافت رشوه به سدی بزرگ پیش‌روی شرکت‌های خصوصی به‌منظور بازسازی مناطق تخریب‌شده بر اثر حملات روسیه تبدیل شده است.

خبرگزاری فرانسه در گزارشی با بررسی این موضوع، به نقل از فعالان صنایع مختلف نوشت اگرچه اوکراین در دهه گذشته اقدام‌های ضدفساد را برای پیشبرد هدف پیوستن به اتحادیه اروپا افزایش داد، رسوایی‌های فساد مالی در بدنه دولت همچنان پرتعداد است. سازمان شفافیت بین‌الملل که دفتر مرکزی آن در آلمان است و در حوزه مبارزه با فساد مالی دولت‌ها فعالیت می‌کند، اوکراین را از لحاظ شاخص ادراک فساد از میان ۱۸۰ کشور جهان، در رتبه ۱۰۴ قرار داده است.

به نوشته ای‌اف‌بی، به نظر می‌رسد حمله روسیه برای برخی مقام‌های دولت زلنسکی، فرصت‌های جدیدی برای سوءاستفاده‌های شخصی و ثروتمندشدن فراهم کرده است. تاکنون چندین پرونده بزرگ از اختلاس وجوه مربوط به بازسازی‌ها و همچنین دستگیری مقام‌های دولتی به اتهام فروش گواهی‌های معافیت از خدمت نظامی در طول جنگ منتشر شده است.

اگرچه برای اوکراین که به میلیارد‌ها دلار کمک مالی غربی برای بازسازی زیرساخت‌هایش وابسته است، این موضوع می‌تواند وجه‌های ناخوشایند داشته باشد. آندری بورویک، مدیر سازمان شفافیت بین‌المللی اوکراین، به خبرگزاری فرانسه گفت توجه به این پرونده‌ها نشان می‌دهد مشکل «به فراموشی سپرده نشده است» و آن را نادیده نگرفته‌اند.

در بخشی از این گزارش آمده است که وقتی بارت گروپار تصمیم گرفت به بازسازی آپارتمان‌های تخریب‌شده در حومه کی‌یف کمک کند، امیدوار بود که به یکی از چرخ‌دنده‌های کوچک برنامه وسیع بازسازی اوکراین تبدیل شود، اما وقتی نتاوکو، شرکت فرانسوی که در آن کار می‌کند، برای دریافت مجوزهای ساخت‌وساز در شهر هورستومل درخواست داد، سازمان نظامی محلی از آنان خواست بودجه این پروژه چند میلیون دلاری را به حساب بانکی آنها منتقل کند، به این بهانه که خودشان مستقیم پروژه را اجرا خواهند کرد.

مقام‌های محلی به گروپار گفتند: «بهتر است پولی را که دریافت کرده‌اید به حساب ما منتقل کنید»، اما او به خبرگزاری فرانسه گفت حاضر به انجام این کار نشد و در نتیجه پیشرفت پروژه که ۲۰ میلیون یورو سرمایه خصوصی داشت، به‌سرعت کند شد.

این مورد فقط یک نمونه از فساد سازمان‌یافته‌ای است که از زمان استقلال اوکراین پس از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی در سال ۱۹۹۱ این کشور را درگیر کرده است. به گفته گروپار، پس از امتناع شرکت از انتقال وجه، این شرکت در سپتامبر ۲۰۲۳ تصمیم گرفت این پروژه را رها و اعلام کند که کارکردن در چنین شرایطی «غیرممکن» است.

پس از اتفاق مقام‌های اوکراینی اعلام کردند حلقه «ختلاس» در سازمان نظامی هورستومل را کشف کرده‌اند و سرکنی بوریسویوک، رئیس آن سازمان را متهم کردند که حدود ۲۱ میلیون هرونیا برابر با ۴۷۰ هزار دلار از پول‌هایی را که برای بازسازی خانه‌ها و آپارتمان‌ها در نظر گرفته شده بود، به نفع خود تصرف کرده است. طبق گزارش‌های دفتر ملی ضدفساد در ریاست جمهوری اوکراین، فقط در سال ۲۰۲۴، حدود ۵۰۰ پرونده فساد علیه مدیران و کارمندان دولتی گوشده شده و ۶۰ حکم قضائی هم برای محکومیت این افراد صادر شده است. اما همچنان این نگرانی وجود دارد که این مشکل بزرگ مانع از پیشرفت برنامه عظیم بازسازی اوکراین شود و شرکای بین‌المللی را از سرمایه‌گذاری منصرف کند. بر اساس برآورد مشترک بانک جهانی، سازمان ملل، اتحادیه اروپا و دولت اوکراین، هزینه کل بازسازی این کشور حدود ۴۸۶ میلیارد دلار تخمین زده می‌شود.